

PATVIRTINTA
Kalvarijos savivaldybės viešosios
bibliotekos direktoriaus 2026 m.
rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. V-22

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2026-2029 METŲ PROGRAMA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kalvarijos savivaldybės viešosios bibliotekos (toliau – Biblioteka) korupcijos prevencijos 2026–2029 metų programa (toliau – Programa) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, 2022–2033 metų nacionaline darbotvarke korupcijos prevencijos klausimais, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2022 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. XIV-1178 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais patvirtinimo“ (toliau – Darbotvarkė), 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2026–2029 metų planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2026 m. balandžio 29 d. nutarimu Nr. 313 „Dėl 2022–2033 metų nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais įgyvendinimo 2026–2029 metų plano patvirtinimo“ (toliau – Nacionalinis planas), atsižvelgiant į Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, jai pavaldžių ir jos reguliavimo sričiai priskirtų įstaigų 2024–2026 metų korupcijos prevencijos veiksmų planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2024 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. IV-735 (toliau – Kultūros ministerijos veiksmų planas), taip pat į Nacionalinės bibliotekos strateginį veiklos planą ir Nacionalinės bibliotekos nuostatus.

2. Programoje pateikiami korupcijos prevencijos Bibliotekoje tikslai ir uždaviniai, situacijos analizė, bendrosios ir specialiosios korupcijos prevencijos priemonės bei visuomenės įtraukimo į kovą su korupcija būdai.

3. Programa yra strateginio pobūdžio dokumentas. Ji įgyvendinama pagal atskirus, trumpesniam laikotarpiui rengiamus Bibliotekos direktoriaus tvirtinamus korupcijos prevencijos veiksmų planus (toliau – Veiksmų planas), kuriais nuosekliai įgyvendinamos šios Programos nuostatos per visą jos galiojimo laikotarpį.

4. Programa ir Veiksmų planai nuolat peržiūrimi, pildomi ir tobulinami teisės aktuose nustatytais terminais, atsižvelgiant į Bibliotekos strateginio veiklos plano pasikeitimus, Nacionalinio plano bei Kultūros ministerijos veiksmų plano įgyvendinimo pažangos vertinimo rezultatus. Naujas Veiksmų planas rengiamas ir tvirtinamas taip, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas Programos nuostatų įgyvendinimas per visą jos galiojimo laikotarpį, įskaitant paskutinius Programos galiojimo metus. Kultūros ministerijai patvirtinus naują, su Nacionaliniu planu suderintą jai pavaldžių įstaigų korupcijos prevencijos dokumentą, arba patvirtinus Nacionalinę kultūros darbotvarkę iki 2040 metų, Programos

nuostatos peržiūrimos ir prireikus tikslinamos. Visi suinteresuoti subjektai per visą Programos ir Veiksmų plano įgyvendinimo laikotarpį gali teikti pasiūlymus dėl jų nuostatų.

II. SITUACIJOS ANALIZĖ, TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. **Korupcija** – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje. Programoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatyme, Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatyme ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

6. Programa yra tęstinis dokumentas, perimantis ir plėtojantis ankstesniais laikotarpiais Bibliotekoje įgyvendintų korupcijos prevencijos programų nuostatas. Rengiant Programą atsižvelgta į ankstesnės programos įgyvendinimo rezultatus, Bibliotekoje atliktus (ar Specialiųjų tyrimų tarnybos, Valstybės kontrolės, vidaus audito atliktus) vertinimus, taip pat į Nacionalinio plano stebėsenos rodiklius, aktualius Bibliotekos veiklos sričiai.

7. Bibliotekoje šiuo metu:

7.1. paskirtas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą Bibliotekoje atsakingas asmuo;

7.2. įdiegtas vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas (el. paštas pranesk@kalvarijosvb.lt), kuriuo darbuotojai ir kiti su Biblioteka susiję asmenys gali pranešti apie jiems žinomus, planuojamus, daromus ar padarytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus;

7.3. sustiprinta viešųjų ir privačių interesų derinimo stebėsenos ir kontrolė;

8. Įgyvendinant Programą, didelis dėmesys skiriamas antikorupcinės kultūros palaikymui, dovanų politikai ir antikorupcinio sąmoningumo ugdymui, prioritetą teikiant tiek esamiems, tiek naujai į Biblioteką priimtiems darbuotojams. Siekiant tobulinti antikorupcinės vadybos sistemą, didinamos už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų darbuotojų kompetencijos, dalyvaujant tiksliniuose mokymuose, ir skatinami gerosios praktikos mainai su kitomis institucijomis.

9. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu, Biblioteka įgyvendina viešųjų pirkimų politiką ir atlieka jų priežiūrą. Korupcijos prevencijos priemonėmis papildomai siekiama užtikrinti viešųjų pirkimų skaidrumą, efektyvumą ir kokybę bei tobulinti Bibliotekos darbuotojų kompetencijas korupcijos prevencijos srityje.

10. **Programos tikslas** – užtikrinti ilgalaikę, kryptingą ir veiksmingą korupcijos prevencijos ir kontrolės sistemą Bibliotekoje, išaiškinti ir šalinti prielaidas korupcijai atsirasti, užtikrinti racionalų, skaidrų ir tikslinį Bibliotekai skiriamų valstybės biudžeto ir kitų lėšų panaudojimą.

11. **Programos uždaviniai:**

11.1. vykdyti nuolatinę, kryptingą korupcijos prevencijos politiką ir užtikrinti veiksmingą Veiksmų plano nuostatų įgyvendinimą;

11.2. organizuoti ir įgyvendinti korupcijos prevenciją prioritetinėse ir kitose Bibliotekos veiklos srityse, nurodytose Veiksmų plane;

11.3. kurti korupcijai ir bet kokio pobūdžio neteisėtai įtakai atsparią aplinką bei ugdyti Bibliotekos bendruomenės narių nepakantumą korupcijai;

11.4. nustatyti galimus korupcijos rizikos veiksnius ir imtis priemonių jiems pašalinti ar sumažinti;

11.5. užtikrinti veiksmingą viešųjų ir privačių interesų derinimą bei tinkamą reagavimą į gautus pranešimus apie galimus pažeidimus;

11.6. skatinti visuomenės ir Bibliotekos bendruomenės įsitraukimą į korupcijos prevenciją.

12. **Programos įgyvendinimo veiksmingumas vertinamas pagal šiuos kriterijus:**

12.1. Veiksmų plane numatytų priemonių, įvykdytų per nustatytus terminus, skaičių (dalį);

12.2. teisės aktų nustatyta tvarka užfiksuotų pranešimų apie galimas korupcinio pobūdžio veikas Bibliotekoje skaičių ir jų nagrinėjimo rezultatus;

12.3. Bibliotekos darbuotojų, dalyvavusių antikorupcinio švietimo priemonėse, skaičių (dalį);

12.4. kitus Veiksmų plane nustatytus vertinimo rodiklius, susietus su Nacionalinio plano ir Kultūros ministerijos veiksmų plano uždaviniais.

III. KORUPCIJOS PREVENCIJA

13. Korupcijos prevencijos tikslas Bibliotekoje – užtikrinti, kad vykdoma veikla būtų nešališka, skaidri ir atspari korupcijai, užkirsti kelią korupcijos pasireiškimo galimybėms atsirasti, taip pat nuolat vertinti (auditu ar kitomis priemonėmis) procedūras ir vidaus teisės aktus, galinčius sudaryti prielaidas neteisėtiems veiksmams atsirasti.

14. Korupcijos prevencijos priemonės taikomos Bibliotekoje:

14.1. Programa ir Veiksmų planas;

14.2. teisės aktų ar jų projektų, kuriais reguliuojami Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme nurodyti visuomeniniai santykiai, antikorupcinis vertinimas;

14.3. informacijos apie asmenis, siekiančius eiti ar einančius pareigas Bibliotekoje, teikimas Specialiųjų tyrimų tarnybai (asmenų antikorupcinis patikrinimas) teisės aktų nustatyta tvarka;

14.4. Bibliotekos antikorupcinio elgesio taisyklės (elgesio kodeksas), kuriuose įtvirtinti darbuotojų skaidraus ir antikorupcinio elgesio standartai bei dovanų politika;

14.5. darbuotojų viešųjų ir privačių interesų derinimas ir jų deklaravimas, šių deklaracijų priežiūrą teisės aktų nustatyta tvarka vykdo Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (toliau – VTEK);

14.6. darbuotojų švietimas bei informavimas apie korupcijos prevencijos Programos įgyvendinimą;

14.7. galimybė teikti pranešimus apie pažeidimus (informaciją apie korupcinio pobūdžio veikas) vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, užtikrinant asmenų, pateikusių tokią informaciją, apsaugą Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka;

14.8. nustatytų korupcijos atvejų ir jų prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatų viešinimas.

15. Korupcijos rizikos analizę Bibliotekos veiklos srityse, kuriose nustatyta didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, teisės aktų nustatyta tvarka gali atlikti Specialiųjų tyrimų tarnyba. Biblioteka savo iniciatyva gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečiose veiklos srityse, be kita ko, Veiksmų plane nurodytose prioritetinėse srityse.

16. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą Bibliotekoje koordinuoja ir kontroliuoja Bibliotekos direktoriaus paskirtas darbuotojas (atsakingas asmuo), kuris rengia Programos ir Veiksmų plano įgyvendinimo pasiūlymus ir, esant nurodymui, teikia Kultūros ministerijai, Specialiųjų tyrimų tarnybai bei kitoms institucijoms teisės aktų nustatytą informaciją apie Programos ir Veiksmų plano įgyvendinimą. Pranešimus apie galimus korupcinio pobūdžio pažeidimus, pateiktus vidiniu informacijos apie pažeidimus teikimo kanalu, nagrinėja Bibliotekos direktoriaus įsakymu paskirtas kompetentingas subjektas Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.

17. Organizuodama ir vykdydama viešuosius pirkimus Biblioteka vadovaujasi viešuosius pirkimus reglamentuojančiais teisės aktais, užtikrina pirkimų skaidrumą, sąžiningą konkurenciją ir racionalų lėšų panaudojimą.

18. Bibliotekos darbuotojų antikorupcinis švietimas ir informavimas:

18.1. nepakantumo korupcijos apraiškoms ugdymas – neatskiriama darbuotojų švietimo dalis;

18.2. užtikrinamas darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevenciją įgyvendinančiuose mokymuose, seminaruose ir kituose renginiuose;

18.3. Biblioteka pagal galimybes prisideda organizuojant ir įgyvendinant antikorupcinio švietimo priemones, skirtas platesnei visuomenei, įskaitant Bibliotekos vartotojus.

19. Nustačiusi galimai korupcinio pobūdžio atvejų, Biblioteka nedelsdama informuoja Specialiųjų tyrimų tarnybą ar kitas kompetentingas institucijas teisės aktų nustatyta tvarka; korupcinio pobūdžio teisės pažeidimo tyrimą teisės aktų nustatyta tvarka toliau atlieka kompetentingos teisėsaugos institucijos.

IV. INFORMACIJOS SKLAIDA, VISUOMENĖS ŠVIETIMAS IR PARAMA

20. Siekdama informuoti visuomenę apie korupcijos prevencijos priemones bei įtraukti visuomenę į kovą su korupcija, Biblioteka įgyvendina šias priemones:

20.1. Bibliotekos interneto svetainėje skiria nuolatinį puslapį (skiltį) „Korupcijos prevencija“, kuriame skelbiama informacija apie turimus informacinius išteklius korupcijos prevencijos tema, atsakingą asmenį bei naujai priimtus su korupcijos prevencija susijusius teisės aktus;

20.2. skelbia pranešimus apie įgyvendinamas antikorupcines priemones bei metodinę medžiagą korupcijos prevencijos klausimais;

20.3. sudaro sąlygas interneto svetainės lankytojams teikti pranešimus korupcijos prevencijos klausimais;

20.4. tobulina pranešimų apie galimas korupcijos apraiškas Bibliotekoje teikimo tvarką ir procedūras.

V. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

21. Programai įgyvendinti sudaromas Priemonių planas, kurio priemonių įvykdymo laikotarpis sutampa su programos įgyvendinimo pradžia ir pabaiga.

22. Už antikorupcinius veiksmus ir metodinės pagalbos Priemonių plano priemonių vykdytojams teikimą korupcijos prevencijos srityje pagal kompetenciją atsako Bibliotekos direktorius.

23. Siekiant ugdyti Bibliotekos darbuotojų antikorupcinę kultūrą ir užtikrinti efektyvų Programos bei Programos priemonių vykdymą, visuotiniame darbuotojų susirinkime kasmet, ne vėliau kaip iki kovo 1 d., Bibliotekos direktorius informuoja darbuotojus apie praėjusių metų Programos ir Programos priemonių vykdymo rezultatus.

24. Siekiant veiksmingo Programos įgyvendinimo visi Bibliotekos darbuotojai pasirašytinai supažindinami su šia programa.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

25. Programa įgyvendinama iš Bibliotekai atitinkamiems metams skirtų asignavimų.

26. Programa skelbiama Bibliotekos interneto svetainėje www.kalvarijosvb.lt (Korupcijos prevencija).

Kalvarijos savivaldybės viešosios bibliotekos
korupcijos prevencijos 2022-2025 metų programos
priedas (2026 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr. V-)

KALVARIJOS SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS KORUPCIJOS PREVENCIJOS 2026–2029 METŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONIŲ PLANAS

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Vykdytojai	Įgyvendinimo terminai	Vertinimo kriterijai
UŽDAVIAI:				
1. Organizuoti ir įgyvendinti korupcijos tikimybės prevenciją bibliotekos veiklose;				
2. Bibliotekos darbuotojų, kurie paskirti atlikti supaprastintus pirkimus ir viešojo pirkimo komisijos narių interesų konfliktų mažinimas.				
1.	Parengti, atnaujinti ir patvirtinti kovos su korupcija veiklos planą 2026–2029 metams.	Direktorius	Parengti iki 2026-09-01. Peržiūrėti ir atnaujinti programą kasmet iki kovo 1 d.	Parengta programa
2.	Paskelbti programą bibliotekos interneto svetainės www.kalvarijosvb.lt skiltyje „Korupcijos prevencija“.	Bibliotekinės veiklos koordinatorė	2026-09-03	Informacijos operatyvumas
3.	Įstatymų numatytais terminais, administruoti ir apibendrinti darbuotojų skundus ir pareiškimus	Struktūrinių padalinių vadovai	Nuolat	Darbo konfliktų darbe prevencija
4.	Užtikrinti korupcijos prevencijos veiksmingumą. Informacijos apie korupcijos prevenciją bibliotekoje sklaidą.	Vyr. bibliotekininkas	Nustačius atvejį	Užtikrintų skundų ir pareiškimų skaičius
5.	Bibliotekos interneto svetainėje, bibliotekos skelbimų lentoje viešinti informaciją apie skelbiamus konkursus ir konkursines pareigas.	Bibliotekinės veiklos koordinatorė	Paskelbus konkursą	Numatytų konkursų, atrankų skaičius ir konkursines pareigas
6.	Užtikrinti skaidrų ir racionalų viešųjų pirkimų organizavimą. Viešuosius pirkimus vykdyti vadovaujantis įstatymais ir kitais teisės aktais	Darbuotojas, atsakingas už viešuosius pirkimus	Nuolat	Pirkimų skaičius, skaidrumas ir atitikimas teisės aktams
7.	Įgyvendinti viešųjų pirkimų pretenzijų analizę	Darbuotojas, atsakingas už viešuosius pirkimus	Nuolat	Pateiktų pretenzijų ir analizių skaičius
8.	Analizuoti tarnybinių komandiruočių ir stažuotių išlaidų bibliotekoje praktiką	Vyr. buhalteris	Nuolat	Komandiruočių ir stažuotių išlaidų pagrįstumas

9.	Viešai skelbti bibliotekos finansines ataskaitas internetinėje svetainėje	Vyr. buhalteris Bibliotekinės veiklos koordinatore	Pirmasis einamųjų metų ketvirtis	Informacijos prieinamumas
10.	Informacijos apie darbuotojų darbo užmokesčio vidurkius viešinimas	Vyr. buhalteris Bibliotekinės veiklos koordinatore	Kiekvieną ketvirtį	Informacijos prieinamumas ir skaidrumas
11.	Susipažinti su paskirtų atlikti supaprastintus pirkimus darbuotojų ir viešojo pirkimo komisijos narių privačių interesų deklaracijose pateiktais duomenimis	Direktorius	Nuolat	Užfiksuotų interesų konfliktų ir deklaracijų pateikimo atvejų skaičius
